

Leader Sjö, Skog & Fjäll
Org nr 802497-0777

Årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Styrelsen avger följande årsredovisning

Innehåll

Sida

- Förvaltningsberättelse	2
- Resultaträkning	10
- Balansräkning	11
- Noter	11

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningens syfte är att verka för landsbygdsutveckling inom kommunerna Berg, Härjedalen, Krokom, Åre och Östersund i enlighet med Strategi för Leader Sjö, Skog & Fjäll 2014-2020 och genom Lokalt Ledd Utveckling med Leadermetoden. Verksamheten inom föreningen aktiverades i mars 2016, då föreningen fick starttillstånd.

Föreningen kan utöver detta driva annan utvecklingsverksamhet inom verksamhetsområdet som finansieras på annat sätt men överensstämmande med föreningens ändamål.

Föreningens värdegrund är att arbeta aktivt för att i alla avseenden sträva efter jämställdhet och mångfald. Föreningen tror på alla människors lika värde. Föreningen är religiöst och politiskt obunden.

Föreningen har sedan januari 2023 sätet i Åre kommun. Tidigare var sätet i Krokom kommun.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

Sedan föreningen startade har föreningen arbetat utifrån den lokalt framtagna utvecklingsstrategin. Under 2020 fick föreningen besked om att starten för Europeiska Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021-2027 flyttas fram till år 2023. Alla Sveriges Leaderområden med verksamhet inom denna fond, alltså även Leader Sjö, Skog & Fjäll, erbjöds två förlängningsår 2021-2022. De andra två EU-fonderna inom verksamheten: Socialfonden respektive Regionala utvecklingsfonden, förlängdes inte på motsvarande sätt, vilket innebar att de sista besluten på nya projekt inom dessa fonder togs under 2021. Under 2022 togs de sista besluten på nya projekt inom Europiska Jordbruksfonden. Under 2023 fick föreningen så kallade återföringsmedel från projekt som avslutats men inte använt upp hela sin budget, eller som inte fått alla sina kostnader godkända. Återföringsmedel har fördelats ut under året till projekt som ansökt om utökning av sina budgeter samt till ett LAG-ägt projekt i form av en förstudie.

Under året har totalt sju LAG-styrelsemöten hållits, varav ett har varit konstituerande efter årsmötet. Sex möten har varit fysiska träffar med möjlighet att vara med på länk vid behov. Ett möte har varit digitala och hållits via Teams.

Föreningen har under åren 2022 och 2023 arbetat med ett förändringsarbete inför EU:s kommande programperiod 2023-2027. För det arbetet har föreningen drivit två förberedandeprojekt varav det senare, *Ny Leaderstrategi för Sjö, Skog & Fjäll steg 2* avslutades sista mars 2023.

I förberedandeprojekten beslutades att en ny förening med nytt namn skulle bildas som skulle driva Leaderarbetet under den kommande programperioden. 7:e oktober 2022 bildades därfor föreningen Leader Grogrund som fick startbeslut för den nya programperioden från Jordbruksverket 22 februari 2023. Samarbetsavtal tecknades mellan Leader Sjö, Skog & Fjäll och

Leader Grogrund och från 1 juni övergick all personal på Leaderkontoret till att vara anställda i den nya föreningen. Leader Sjö, Skog & Fjäll har därefter köpt tjänst av Leader Grogrund i form av personalresurser och indirekta kostnader.

Medlemmar

Föreningen har under året haft 33 medlemmar. Offentliga medfinansiärer och ledamöter i LAG erbjuds automatiskt medlemskap, föreningen står i övrigt öppen för alla: både juridiska personer och privatpersoner.

Medlemskap i andra föreningar

Föreningen var i början av året medlem i den ideella föreningen Lokal Utveckling Sverige som organiserar Leaderområden i hela Sverige och påverkar genom denna på nationell nivå, och via motsvarigheten ELARD på EU-nivå. Efter att Leader Grogrund fått startbesked och blivit medlem i LUS sades medlemskapet upp av Leader Sjö, Skog & Fjäll.

Finansiering av verksamheten

Leader-verksamheten finansieras av EU, Svenska staten, Region Jämtland Härjedalen och kommunerna Berg, Härjedalen, Krokom, Åre, Östersund.

Föreningens egna intäkter består förträdelsevis av medlemsintäkter.

Förändring eget kapital

Belopp vid årets ingång: 20 003 kr

Årets resultat: 85 108 kr

Belopp vid årets utgång 105 111 kr

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

Balanseras i ny räkning 105 111 kr

Styrelsen (LAG) i föreningen under verksamhetsåret 2023:

LAG, Lokala aktions-gruppen, utgör styrelse i föreningen. Samtliga kommuner ha en plats var inom vardera sektor (offentlig, privat och ideell).

Från Bergs kommun:

Christer Söderlund

Offentlig sektor, ordinarie

Conny Wahlström

Näringslivssektor, ordinarie (vice ordförande)

Emma Stenvall

Ideell sektor, ordinarie

Härjedalens kommun:

Elina Grubb

Offentlig sektor, ordinarie

Jon Wagenius

Näringslivssektor, ersättare

Urban Svensson

Ideell sektor, ordinarie

Krokoms kommun:

Anders de Sinegube

Offentlig sektor, ordinarie

Anna Olofsson Frestadius

Näringslivssektor, ordinarie

Nina Andersson

Ideell sektor, ordinarie (ordförande)

Åre kommun:

Fredrik Eriksson

Offentlig sektor, ordinarie

Sofie Lundström

Näringslivssektor, ordinarie

Ingemar Eriksson

Ideell sektor, ersättare)

Östersunds kommun:

Johannes Andersson

Offentlig sektor, ersättare

Arvid Hultin

Näringslivssektor, ordinarie

Anna Omberg

Ideell sektor, ordinarie

Valberedning:

Peter Jansson (Sammankallande)

Åre kommun

Linnea Rohlin

Härjedalens kommun

Sonja Wredendal

Bergs kommun

Karin Ernehed

Krokoms kommun

Jean-Luc Kabisa

Östersunds kommun

Kontor och personal

Leader Sjö, Skog & Fjäll hade tom sista mars 2023 ett utvecklingskontor med två kontorsplatser på Grönt Center i Ås, Krokom kommun. Föreningen har under året även haft en fast kontorsplats och en flexibel kontorsplats på House Be i Åre där verksamhetsledare och verksamhetsutvecklare har sina arbetsplatser. Övrig personal har sina arbetsplatser i hemmet. Under några månader hade föreningen en kontorsplats på Almåsa Cooworking på prov men då den inte nyttjades i tillräcklig omfattning sades den upp.

Föreningen hade tom sista maj sammanlagt fyra anställda, tre på heltid och en på 75 procent. Från juni till dec gick alla anställningar över i den nya föreningen Leader Grogrund med vilken föreningen tecknat avtal om att köpa personaltjänster. Juni till dec har föreningen köpt tjänster motsvarande fyra anställda fördelat på ca 1,8 tjänster.

Carina Lönneryd
Ekonomi/handläggning

Helena Lindahl
Verksamhetsutvecklare/
Kommunikatör

Ingrid Hedlund
Verksamhetsledare

Bitte Nilsson
Projektledare/handläggare

Informationsinsatser och aktiviteter

Verksamheten har under året bedrivit utåtriktad verksamhet, hantering av ansökningar om delutbetalningar och slutbetalningar, deltagande i utbildningar, rapportering till finansiärer, samt understödjande verksamhet till LAG-styrelsen och pågående projekt. Kommunernas landsbygdsutvecklare och ledamöterna i LAG-gruppen är viktiga informationsnoder utöver Leaderkontoret, och har i sin tur spridit information.

Efter att den nya föreningen Leader Grogrund startade har stor del av kommunikationen om Leader och stöd som går att söka flyttats till den föreningen. Leader Grogrund tog över kanalerna på sociala media men kommunicerar där även om projektresultat inom Leader Sjö, Skog & Fjäll.

Föreningens hemsida www.sjoskogfjall.se uppdaterats regelbundet med de projekt som tillkommit under året.

Hållbarhetsarbete

Föreningen arbetar utifrån de Globala målen för hållbar utveckling. Flera mål berörs direkt eller indirekt genom arbetet med utvecklingsstrategin och dess mål, framför allt Globala målen 3, 5, 8, 11, 12 och 16.

Leader Sjö, Skog & Fjälls utvecklingsstrategi delar upp hållbarhetsfrågan i tre dimensioner: **Social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.**

Kompetenshöjning är en grundförutsättning för att kunna säkerställa både de sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna.

Inom Social hållbarhet pekas särskilt ut: **Jämställdhet mellan könen, Mångfald och Funktionsvariation.**

Så främjar Sjö, Skog & Fjäll projekt som arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor

I varje projektansökan har den sökande fått redogöra för hur projektet förväntas leda till ökad hållbarhet. Varje projekt har poängsatts av LAG-styrelsen avseende de tre hållbarhetsdimensionerna, och varje projekt har behövt nå upp till en minimipoäng för att få projektet beviljat.

Så arbetar Sjö, Skog & Fjäll i sin egen verksamhet:

Ekologisk respektive Ekonomisk hållbarhet

Resor: Föreningen ska arbeta med digitala möten, samt resa klimatsmart där det är möjligt. Under året har en längre resa förekommit, den Nationella Leaderträffen som 2023 hölls i Lycksele. Då det inte var möjligt men andra kommunikationsmedel samåkte deltagarna i en bil från Östersund till Lycksele t/r.

Kontorsplatserna i Ås sades upp då det inte var ekologiskt och ekonomiskt hållbart då de anställda är bosatta på andra orter. Det gemensamma arbetet inom kontoret sker i stället digitalt via plattformen Teams.

Genom att nyttja Co-workingplatser på de orter de anställda bor bidrar föreningen till den cirkulära ekonomin.

Social hållbarhet

Jämställdhet mellan könen: I stadgar finns tydliga regler kring att LAG-styrelsen ska bestå av minst 40% män och kvinnor. Verksamheten har även tidigare gjort en 3R-analys av både arbetet på kontoret och inom LAG-styrelsen, för att belysa frågan och föreslå förbättringar internt.

Mångfald: Här arbetas med kompetenshöjning, både hos personal och LAG-styrelse.

Projekt som prioriterats av LAG under 2023

Beslut per EU-fond

Landsbygdsfonden: 2

Beslut per insatsområde

1. Passionerat entreprenörskap i samverkan	0
2. Levande lokalsamhällen för alla	2
3. Attraktiva och dynamiska natur- och kulturmiljöer	0
4. Innovation/Ny teknik/Nya lösningar/Forskning	0

Antal slutredovisade projekt: 66 st (jmfr 44 st föreg års)
Utbetalda stödmedel till dessa: 64 milj kr (jmfr 32,2 milj föreg års)

Avslutade och slutrapparterade projekt 2016-2023:

Landsbygdsfonden

Frluftsområde för funktionshindrade
Draghunds-VM i Sveg
Förstudie Spår & Leder Funäsfällen
Förstudie Skoglig utbildning
Förstudie Innovativa transportlösningar
Förprojekt internationellt utbyte (Sjö, Skog & Fjäll)
Starthjälpen (Sjö, Skog & Fjäll)
Forbondeloppet/Fjällturen LVG
Åre – en cykeldestination i världsklass
Konst och kultur ger näring och liv
Grönt Center i Ås
Åres Historia – en outnyttjad resurs
Vemdalen sommar 2.0
Mobil Scen
Natur Kultur Sonfjället
Fjällflytt
Klimatsmarta transporter 1
Kärleksstigen
Persåsbacken Cykel och Säkerhet
Leder i Storsjö/Ljungdalens
Nysäterns fjällgård
Samses kortfilm

REKO Jämt
Åre Trailrunning
Paraplyprojekt Cirkulärt företagande
Klimatsmarta transporter
Kompetenshöjning skogsägare
Hus alla kan bygga
Utveckling av ridleder Frösön
Fiskedestination Berg
Servicetjänster för ökad attraktionskraft i Duved
Första hjälpen till psykisk hälsa MHFA
Naturbaserad rehabilitering i Bergs kommun
Härjedalskt kvalitetsvirke
Holy Race
Ett stall för alla
Post-Johans väg
Hållbar fiskeframtid
Hede aktivitetsområde
Elkonvertering
Östnårmbua
Sjökort Storsjön
Fenix
Cowork Almåsa
Småstöd – Passionerat entreprenörskap i samverkan.

Småstöd – Levande lokalsamhällen för alla.
Småstöd – Attraktiva och dynamiska natur- och kulturmiljöer.

Småstöd – Innovation/Ny teknik/Nya lösningar/Forskning.

Regionala utvecklingsfonden

Förstudie Naturum Sonfället
Förstudie Hållbart Byggnätverk
Förstudie Utveckla turism med hund i fjällen och Draghunds-VM 2021

Sommarentreprenörer Åre
Jamtliving University (JLU)
Jamtliving University (JLU)-uppstart

Socialfonden

HUNDra procent
Husfabriksskolan
Modell för Fontänhus

Pågående och beviljade projekt under 2023 (som avslutas under 2024):

Landsbygdsfonden

Förstudie för att utveckla idébärare och idéer – fokus unga under 25 år – *LAG-ägt projekt*
Miun Ruralscapes – Mittuniversitetet
Fjällbröllop & Event – *Pernilla Stennek Enskild firma*
Rörelsefritids – *Järpens IF*
Hållbart föreningsliv – *Club Support*
Utbyggnad och upprustning av Ottsjöns Bygdegård – *Ottsjöns bygdeförening*
Lärko Lär av konstnär – Culturpart AB

Raststuga i Storlien – *Strövtåg / Askro Bildproduktion AB*
Lokala utvecklingsplaner i Berg – *Bergs kommun*
Byutvecklingsplaner i Härjedalen – *Härjedalens kommun*
1000 m – en plats för alla -
Åsarna Ski Academy – *Åsarna Utveckling ek.förening*
Förbättringsåtgärder Ope IF – *Ope IF*

Pågående projekt under 2023 (som avslutas under 2025):

Driftprojektet Leader Sjö, Skog & Fjäll – *LAG-ägt projekt*

Lokalt Ledd Utveckling med Leadermetoden

Sammanfattning av uppdraget

Leader Sjö Skog & Fjäll är ett av Sveriges 48 Leaderområden inom programperioden 2014-2020 (med förlängningsåren 2021-2022). Leader är i grunden en metod utvecklad inom Landsbygdsfonden, och det finns en direkt koppling. Sverige har satsat på en ”flerfondslösning” vilket innebär att vi i denna programperiod använt det bredare begreppet ”Lokalt Ledd Utveckling med Leadermetoden”.

Leaderområdena jobbade under denna programperiod med 1-4 av EU-fonderna:
Landsbygdsfonden
Regionalfonden
Socialfonden
Havs- och fiskerifonden

Leader Sjö, Skog och Fjäll har arbetat med 3 EU-fonder: Landsbygdsfonden, Regionala utvecklingsfonden samt Socialfonden.

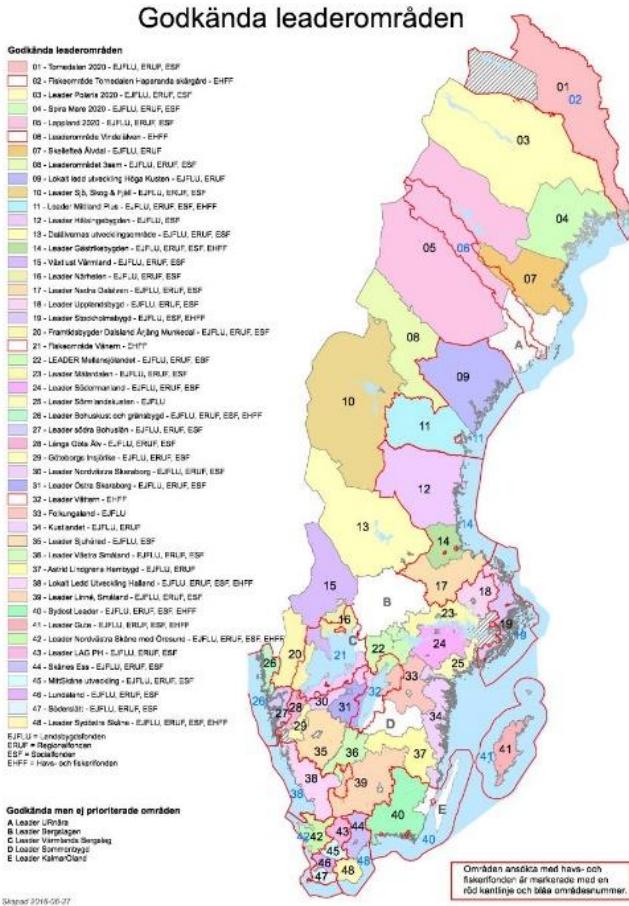
I Sjö, Skog & Fjälls strategi, som ligger till grund för LAG:s prioritering av projekt, har det funnits en integrerad plan av hur de tre fonderna skulle jobba ihop för att leda till visionen:

”Nytänkande i fjällnära framtidsbygd för samhörighet och hållbar tillväxt”

samt de övergripande målen (rangordnade):

- Mål 1. Förbättrad förmåga i lokala företag att motstå och återhämta sig från interna och externa störningar.
- Mål 2. Ökad innovation och drivkraft i området
- Mål 3. Ökad samverkan mellan lokala bygder och omvärlden
- Mål 4. Föredömlig inkludering av alla i samhället
- Mål 5. Förbättrad infrastruktur
- Mål 6. Förbättrad friskhet och hälsa

Alla fonder har förväntats, genom de projekt som beviljats med pengar från fonden, bidra till alla mål.

Resultaträkning

Not	2023-01-01-- 2023-12-31	2022-01-01-- 2022-12-31
-----	----------------------------	----------------------------

INTÄKTER

Medlemsavgifter	596	899
Övriga intäkter	10 407	64 032
Summa intäkter	11 003	64 930

KOSTNADER

Summa kostnader	-4 019	-173 088
Verksamhetens över-/underskott	6 984	-108 158
Finansiella intäkter	78 124	4 765
Över-/underskott efter finansiella poster	85 108	-103 393
Summa årets över-/underskott	85 108	-103 393

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Kundfordringar	0	0
Övriga fordringar	5 330 803	6 362 526
Kassa och bank	2 755 969	5 636 741
Summa tillgångar	8 086 772	11 999 267

EGET KAPITAL

Eget kapital	20 003	123 396
Årets resultat	85 108	-103 392
Summa eget kapital	105 111	20 004

SKULDER

Mottagna ej använda bidrag	7 964 019	11 749 238
Beviljade ej utbetalda bidrag	0	0
Övriga skulder	17 642	230 025
Summa skulder	7 981 661	11 979 263

Summa eget kapital och skulder	8 086 772	11 999 267
--------------------------------	-----------	------------

Redovisnings- och värdeprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 *Årsredovisning för mindre företag*.

Statliga bidrag

Bidrag från staten redovisas till verkligt värde när det är rimligt och säkert att bidraget kommer att erhållas och företaget kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Noter**Not 1 Anställda och personalkostnader**

Medelantalet anställda	2023	2022
Kvinnor	4	4

Underskrifter

Den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

LAG-styrelsen

Nina Andersson Conny Wahlström
Ordförande Vice ordförande

Ordinarie ledamöter:

Christer Söderlund Emma Stenvall

Elina Grubb Urbans Svensson

Fredrik Eriksson Sofie Lundström

Arvid Hultin Anna Omberg

Anders de Sinegube Anna Olofsson Frestadius

Ersättare:

Johannes Andersson Jon Wagenius Ingemar Ericsson

Revisor

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Helena Huss
Auktoriserad revisor

Leader Sjö, Skog & Fjäll
Org nr 802497-0777

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Ola Johannes Andersson

Styrelseledamot

Serienummer: 19910419xxxx

IP: 81.224.xxx.xxx

2024-03-01 13:52:24 UTC

INGEMAR ERIKSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19551201xxxx

IP: 81.227.xxx.xxx

2024-03-01 14:04:29 UTC

Ida Elina Grubb

Styrelseledamot

Serienummer: 19980122xxxx

IP: 95.193.xxx.xxx

2024-03-01 14:09:09 UTC

Nils Arvid Hugo Hultin

Styrelseledamot

Serienummer: 19911105xxxx

IP: 90.226.xxx.xxx

2024-03-01 18:07:55 UTC

Hans Anders Fredrik Eriksson

Styrelseledamot

Serienummer: 19810509xxxx

IP: 193.203.xxx.xxx

2024-03-02 03:56:49 UTC

Nina Maria Catarina Andersson

Ordförande

Serienummer: 19640512xxxx

IP: 217.208.xxx.xxx

2024-03-02 10:15:30 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signerasdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JON WAGENIUS

Styrelseledamot

Serienummer: 19740301xxxx

IP: 78.82.xxx.xxx

2024-03-02 14:37:50 UTC

Anna Kerstin Elisabet Omberg

Styrelseledamot

Serienummer: 19820211xxxx

IP: 172.226.xxx.xxx

2024-03-02 19:23:21 UTC

Emma Maria Stenvall

Styrelseledamot

Serienummer: 19900211xxxx

IP: 217.213.xxx.xxx

2024-03-03 09:05:10 UTC

CONNY WAHLSTRÖM

Vice Ordförande

Serienummer: 19590927xxxx

IP: 81.232.xxx.xxx

2024-03-03 13:54:41 UTC

Erik Christer Söderlund

Styrelseledamot

Serienummer: 19540313xxxx

IP: 217.213.xxx.xxx

2024-03-03 16:21:44 UTC

KARL URBAN SVENSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19600701xxxx

IP: 194.236.xxx.xxx

2024-03-04 07:23:29 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signerasdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Eva Sofie Lundström

Styrelseledamot

Serienummer: 19830610xxxx

IP: 78.79.xxx.xxx

2024-03-04 09:32:07 UTC

Anna Erika Frestadius

Styrelseledamot

Serienummer: 19890927xxxx

IP: 217.115.xxx.xxx

2024-03-04 11:44:21 UTC

Anders Vidar de Sinegube

Styrelseledamot

Serienummer: 19700730xxxx

IP: 78.79.xxx.xxx

2024-03-04 20:29:59 UTC

Ulrika Helena Huss

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19760310xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-04 21:53:49 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdata i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>